Klimik Dergisi 2023; 36(3): 232-3

Kızamık Eliminasyon Programı Konulu Resmi Yazıda Kızamık Bulaştırıcılık Süresinin Hatalı Olması

The Error in the Infectious Period of Measles in the Circular Concerning Measles Elimination Program

Ahmet Abbasoğlu[1]

[1]*Kadıköy İlçe Sağlık Müdürlüğü, Bulaşıcı Hastalıklar Birimi, İstanbul, Türkiye*

Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) 2023 Mayıs ayında yayımladığı rapora göre, Mayıs 2022 – Nisan 2023 tarihleri arasında, Türkiye 18.08 olan olgu sayısı (milyon nüfus başına düşen) ile insidans açısından DSÖ Avrupa bölgesinde dördüncü sırada yer almaktadır (1). Kızamık virusu yüksek derecede bulaşıcı olup hava yoluyla bulaşır ve ağır komplikasyonlara neden olarak ölüme sebebiyet verebilir. Kızamığın eliminasyonu için uğraş verdiğimiz bugünlerde, kızamığın bulaştırıcılık süresi ile ilgili olarak T.C. Sağlık Bakanlığı'nın Kızamık Eliminasyon Programı Genelgesi ile DSÖ ve ABD Hastalık Kontrol ve Korunma Merkezleri (U.S. Centers for Disease Control and Prevention - CDC)'nin kaynaklarında farklılık bulunmaktadır.

T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 01 Nisan 2010 tarih ve B100TSH01105 sayılı Kızamık/Kızamıkçık ve Konjenital Kızamıkçık Sendromu (KKS) Sürveyansı Genelgesi ile T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu (THSK) Aşı ile Önlenebilir Hastalıklar Daire Başkanlığı'nın 05 Şubat 2015 tarih ve 21001706 sayılı Kızamık Eliminasyon Programı konulu yazısında aşağıda verilen ibare yer almaktadır:

"*Kızamık hastalığı olan kişiler döküntünün başlamasından dört gün öncesine, döküntünün sona ermesinden ise dört gün sonrasına kadar bulaştırıcı kabul edilmektedir*" (2,3).

Söz konusu ibare aşağıda örnekleri bulunan çeşitli kaynaklarla çelişmektedir. Dünya Sağlık Örgütü'nün yayımlamış olduğu kaynakta, kızamık için bulaştırma aralığı döküntünün başlangıcından dört gün önce ve dört gün sonra şeklinde tanımlanmıştır. Kaynakta yer ifadeler aşağıdaki gibidir:

"*Any direct contact with a patient with measles and rubella during the infectious period (i.e., four days before to four days after rash onset for measles and seven days before to five days after rash onset for rubella) is defined as exposure*" (s. 27) (4).

"*Isolate patients during their infectious period (i.e., for measles: four days after rash onset, for rubella: five days after rash onset*" (s. 32) (4).

Diğer yanda CDC'nin de kızamık bulaştırıcılığı ile ilgili olarak yayımladığı bilgi, bulaştırıcılığın döküntünün başlangıcının dört gün öncesinden, döküntünün başladığı tarihten dört gün sonrasına kadar gerçekleştiği şeklindedir. Kaynakta yer alan ifade aşağıdaki gibidir:

"*Measles is considered transmissible from 4 days before through 4 days after rash onset*" (5).

Ülkemizde bir istisna olarak, Tekirdağ İl Sağlık Müdürlüğü'nün 2023 yılında güncellenmiş olan internet sayfasında bilgi düzeltilmiş olarak yer almıştır (6).

Sonuç olarak; bulaştırma süresi ile ilgili olarak uluslararası kurumlara ait kaynaklar ile çelişen bilgiler içeren Kızamık Eliminasyon Programı konulu genelgenin güncellenmesi sahada meydana gelebilecek kafa karışıklığını engelleyecektir. Gerekli değişikliğin yapılmasına dair bir dilekçe 26 Nisan 2023 tarihinde T.C. Sağlık Bakanlığı'na iletilmiş olup 21 Haziran 2023 tarihi itibariyle henüz dilekçe sahibine bir geri dönüş olmamıştır.

Cite this article as: Abbasoğlu A. [The error in the infectious period of measles in the circular concerning measles elimination program]. Klimik Derg. 2023;36(3):232-3. Turkish. **Sorumlu Yazar / Correspondence:** Ahmet Abbasoğlu, **E-posta / E-mail:** ahmetabbasoglu@yahoo.com, **Geliş / Received:** 24 Nisan / April 2023; **Kabul / Accepted:** 09 Temmuz / July 2023; **Yayın Tarihi / Published Date:** 30 Eylül /September 2023, **DOI:** 10.36519/kd.2023.4626

Hasta Onamı

N.A.

Etik Kurul Kararı

N.A.

Danışman Değerlendirmesi

Bağımsız dış danışman.

Yazar Katkıları

Fikir/Kavram – A.A.; Analiz ve/veya Yorum – A.A.; Literatür Taraması – A.A.; Makale Yazımı – A.A.; Eleştirel İnceleme – A.A.

Çıkar Çatışması

Yazarlar herhangi bir çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek

Yazarlar finansal destek beyan etmemiştir.

KAYNAKLAR

1. Measles and rubella monthly update—WHO European Region [Internet]. Copenhagen: World Health Organization Regional Office for Europe [erişim 21 Haziran 2023]. https://cdn.who.int/media/docs/librariesprovider2/euro-health-topics/vaccines-and-immunization/eur_mr_monthly-_update_en_may-2023.pdf?sfvrsn=6bfd8ad0_2&download=true
2. Kızamık/Kızamıkçık ve Konjenital Kızamıkçık Sendromu (KKS) Sürveyansı Genelgesi [Internet]. Ankara: T.C. Sağlık Bakanlığı [erişim 21 Haziran 2023]. https://dosyasb.saglik.gov.tr/Eklenti/1237,kizamik-kizamikcikkks-surveyansigenelgesi2010pdf.pdf?
3. Kızamık Eliminasyon Programı [Internet]. Ankara: T.C. Sağlık Bakanlığı [erişim 21 Haziran 2023]. https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/Mevzuat/Genel_Nitelikli_Yazi_ve_Gorusler/Kizamik_Eliminasyon_Programi.pdf
4. Guidelines for measles and rubella outbreak investigation and response in the WHO European Region [Internet]. Copenhagen: World Health Organization Regional Office for Europe [erişim 24 Nisan 2023]. https://cdn.who.int/media/docs/librariesprovider2/euro-health-topics/vaccines-and-immunization/outbreakguidelines-updated.pdf?sfvrsn=6f0c7b0d_1&download=true
5. Epidemiology and prevention of vaccine-preventable diseases: Measles [Internet]. Atlanta: U.S. Centers for Disease Control and Prevention [erişim 24 Nisan 2023]. https://www.cdc.gov/vaccines/pubs/pinkbook/meas.html
6. Kızamık Eliminasyon Programı [Internet]. Tekirdağ: Tekirdağ İl Sağlık Müdürlüğü [erişim 21 Haziran 2023]. https://tekirdagism.saglik.gov.tr/TR-270626/kizamik-eliminasyon-programi.html#